

**Pathologische
anatomie:
informatiebrochure
voor patiënten**

**Pathologische
anatomie:
informatiebrochure
voor patiënten**

Inhoud

1	Algemeen	4
2	Contactgegevens	5
	2.1 Vestiging.....	5
	2.2 Artsen	5
	2.3 Kwaliteitscoördinator	5
	2.4 Laboratorium	5
	2.5 Bereikbaarheid, beschikbaarheid en telefoonnummers	6
3	Onderzoeken verricht door de dienst Pathologische Anatomie..	6
4	Antwoordtijden - Doorlooptijden (Turn around time; TAT)	8
5	Bewaking van de privacy van de patiënten.....	10
	5.1 Beroepsgeheim	10
	5.2 Doorgeven van resultaten	10
6	Veelgestelde vragen	11
	6.1 Zijn jullie geconventioneerde artsen?	11
	6.2 Ik las in De Standaard: DNA BIJGEHOUDEN VAN NEGEN MILJOEN PATIËNTEN	11
	6.3 Ik ontving een factuur van een andere laboratorium dan het AZ Sint-Lucas	11

1 Algemeen

Als u in een ziekenhuis wordt opgenomen komt u in regel nooit rechtstreeks in contact met een patholoog anatomie. Toch is de pathologische anatomie een **belangrijke discipline** binnen een ziekenhuis.

Binnen de pathologische anatomie worden er namelijk op microscopische schaal weefsels en cellen onderzocht. Zo wordt nagenoeg elk stukje weefsel dat wordt weggenomen (een wrat, een biopsie, een poliep, weefsels van een heelkundige ingreep, een uitstrijkje, enz.) door ons verwerkt en microscopisch bekeken. Zo nodig kunnen op het ontvangen materiaal ook nog bijkomende geavanceerde onderzoeken worden uitgevoerd, bv. in het kader van kankerdiagnostiek en inschatten van gevoeligheid aan bepaalde behandelingen.

De resultaten van dit onderzoek worden aan de behandelende arts overgemaakt, die deze kan gebruiken bij het stellen van een diagnose of het kiezen van een gepaste behandeling.

Het laboratorium pathologische anatomie van het AZ Sint Lucas beschikt over een erkenning van het Sciensano en werkt volgens een kwaliteitssysteem dat gebaseerd is op de internationale kwaliteitsnorm ISO15189. De dienst is ISO15189 geaccrediteerd (BELAC certificaat 580-MED) voor HPV en Her-2 ISH testen.

2 Contactgegevens

2.1 Vestiging

Dienst Pathologische Anatomie
AZ St. Lucas
St. Lucaslaan 29
8310 Assebroek - Brugge
website: www.stlucas.be

Secretariaat:
telefoon: 050 36 53 40
fax: 050 36 53 42
mail: sec.labo@stlucas.be

De Dienst Pathologische Anatomie is te bereiken via de gang consultatie Pediatrie (route D078), nooduitgang, ingang via de verbindingsbrug naar het V-blok. Staalafgifte voor ambulante patiënten dient in het secretariaat van het Centraal Labo te gebeuren, te bereiken op het eerste verdiep, blok D, route D172.

2.2 Artsen

Dr. I. Dalle:
Laboratorium directeur/diensthoofd
T 050 36 53 40

Dr. M.A. Van Caillie:
Patholoog anatoom
T 050 36 53 40

Dr. K. Duthoi
Patholoog anatoom
T 050 36 53 40

Toegelaten artsen

Dr. B. Lelie
Patholoog anatoom

Dr. P. De Paepe
Patholoog anatoom

Dr. I. Van Den Berghe
Patholoog anatoom

Dr. J. Van Huysse
Patholoog anatoom

Dr. L. Vanwalleghem
Patholoog anatoom

2.3 Kwaliteitscoördinator

Donald Van Hecke:
T 050 36 53 58

2.4 Laboratorium

Medisch laboratoriumtechnologen:
T 050 36 53 57

2.5 Bereikbaarheid, beschikbaarheid en telefoonnummers

De receptie van het laboratorium is dagelijks 24 uur op 24 open. Tenminste 1 van de artsen is aanwezig op weekdays tussen 8.30 uur en 18.00 uur. Daarbuiten kan voor dringende zaken zoals vriescoupes en autopsies, steeds een patholoog anatomie worden bereikt via de receptie van het labo of de ziekenhuisreceptie 050 36 91 11 of buiten de openingsuren van de ziekenhuisreceptie via de spoedgevallendienst 050 36 56 10.

3 Onderzoeken verricht door de dienst Pathologische Anatomie

De dienst Pathologische Anatomie verricht volgende onderzoeken voor huisartsen en geneesheer-specialisten, deze worden verricht volgens de RIZIV nomenclatuur. Deze nomenclatuur van de geneeskundige verstrekkingen is een gecodeerde lijst met de geneeskundige prestaties die (geheel of gedeeltelijk) vergoed worden door de verzekering voor geneeskundige verzorging:

www.riziv.fgov.be/care/nl/nomenclature/index.htm

Het laboratorium bepaalt de methode en de apparatuur waarmee het onderzoek wordt uitgevoerd, volgens de allernieuwste procedures en gangbare standaarden.

- ⤿ Histologische onderzoeken:
  - Histopathologisch onderzoek op paraffinecoupes (formol gefixeerd materiaal)
  - Histopathologisch onderzoek op vriescoupes (vers ontvangen weefsel)
  - Histochemisch onderzoek
  - Immuno-histochemisch onderzoek op paraffine- en op vriescoupes
  - Farmacodiagnostische testen op paraffine coupes (ER,PR,

- Her-2, C-kit)
    - Immunofluorescentie onderzoek
    - In situ hybridisatie: EBV (Ebstein Barr Virus) op paraffinecoupe
    - Her-2 in situ hybridisatie (test onder ISO 15189 certificatie: Belac certificaat 580-MED)
- Cytologische onderzoeken:
      - Cytopathologisch onderzoek van punctievochten, brushings en fijne naald aspiratie cytologie (FNAC) en lichaamsvochten zoals urine e.a.
      - Immunochemisch onderzoek
      - Diagnostische cytologie en screeningscytologie van cervico-vaginale afnames, d.m.v. 'dunne laag' techniek
  - Moleculaire onderzoeken:
      - HPV bepaling (test onder ISO 15189 certificatie: Belac certificaat 580-MED)
      - In situ Hybridisatie voor Her-2 (test onder ISO 15189 certificatie: Belac certificaat 580-MED)
  - Onderzoeken in onderaanneming :
      - Cytogenetisch onderzoek
      - EGFR-mutatie analyse, C-kit bepaling
      - Electronen microscopisch onderzoek (EM)
      - Flow-cytometrie
      - K-RAS, NRAS BRAF mutatie analyse
      - Microsatelliet instabiliteit (PCR) bepaling
      - PCR en NGS (next genome sequencing) voor hematologische aandoeningen en andere tumorpathologie
  - Klinische autopsies
  - Onderzoeken die worden uitbesteed aan andere laboratoria. Sommige testen gebeuren niet in het labo zelf maar worden uitbesteed aan een ander laboratorium, dat voor het vereiste onderzoek een erkenning heeft.

Bij uitbestede onderzoeken, wordt het resultaat van de uitbestede dienst in een aanvullend protocol overgenomen, dat aan uw behandelende arts wordt overgemaakt.

Voor uitbestede diensten gelden de doorlooptijden van de betreffende diensten, dit kan oplopen tot 2 weken.

- Uitbestede onderzoeken worden door het betreffende labo aan de patiënt en/of de mutualiteit gefactureerd. Vandaar dat het in dergelijk geval mogelijk is dat u een factuur ontvangt van een ziekenhuis waar u zelf niet bent geweest.

4   Antwoorttijden - Doorlooptijden (Turn around time; TAT)

De doorlooptijd is de tijd nodig tussen de start van het onderzoek en de beschikbaarheid van het gevalideerd rapport (in werkdagen (d), weken (w) of maanden (m)).

Van stalen voor histologisch onderzoek die ontvangen zijn voor 17.30 u op de dienst pathologische anatomie en die voldoende gefixeerd zijn (en geen ontkalking e.d. behoeven), wordt de dag zelf de technische verwerking gestart. Voor cytologisch onderzoek moeten de stalen in het labo aanwezig zijn voor 15.00 uur om de volgende dag een resultaat te hebben.

De eerstvolgende werkdag na ontvangst is doorgaans een eerste resultaat gekend. In sommige gevallen zijn bijkomende testen nodig. De uitvoering hiervan vereist nog minstens één extra dag.

Van cytologische stalen afkomstig van de baarmoederhals wordt doorgaans dezelfde of de daaropvolgende dag gestart met de verwerking. Deze stalen worden voorgescreend door een computer-gestuurd systeem (Imager®). Hiervoor is een samenwerking met een 5-tal andere labo's in Vlaanderen opgestart. Het toestel staat opgesteld in het labo pathologie van het Jan Yperman ziekenhuis te Ieper. Er is een pendel

die dagelijks stalen over en weer brengt tussen de deelnemende labo's. Door het transport en de verwerking loopt de TAT op tot 9 dagen.

In individuele gevallen kan de TAT langer oplopen, wanneer bijvoorbeeld een intern of extern consult wordt aangevraagd, of wanneer verder grondige literatuurstudie vereist is.

De doorlooptijden zijn niet geldig in geval van overmacht (bv. toestel-schade na brand). Het labo heeft SLA's afgesloten met andere labo's om in dergelijk geval de dienstverlening zo optimaal mogelijk te houden, maar mogelijk kunnen de doorlooptijden in dergelijk geval wat langer zijn.

Aard onderzoek	Antwoord tijd (TAT) uitgedrukt in werkdagen	Frequentie van uitvoeren
Biopsie, kleinere stukken	1-3d	dagelijks
Biopsie, grotere resectie-stukken	2-4d	dagelijks
Biopsie, TME	4-6d	dagelijks
Cytologie	1-3d	dagelijks
Cytologie cervico-vaginale screening	7-10d	dagelijks
Immuunhistochemie (incl. farmacdiagnostische testen)	tijd voor biopsie + 1d	dagelijks
Immuunfluorescentie	tijd voor biopsie + 1d	dagelijks
HPV bepaling	5d	dagelijks
HPV typering (wordt uitbesteed)	14d	2 per w (extern)
EBER (CMV)	tijd voor biopsie +1d	dagelijks
In situ hybridisatie (ISH) voor Her2	5d	dagelijks (ma-do)
Autopsie	2-4w	op vraag

Voor onderzoeken die uitbesteed worden, zijn de doorlooptijden langer. Dit kan oplopen tot 2 weken.

5 Bewaking van de privacy van de patiënten

5.1 Beroepsgeheim

Conform het KB van 16/12/1994 in toepassing van de wet van 8/12/1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer, is elk personeelslid gebonden tot geheimhouding en respect voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer via het arbeidsreglement.

Elk personeelslid is ertoe gebonden om het beroepsgeheim met de grootste discretie te bewaren en dit met betrekking tot alle informatie die wordt verzameld bij de raadplegingen, het onderzoek of het verblijf van patiënten ongeacht of het al dan niet om strikt medische gegevens gaat

Het personeel van de bedrijven die instaan voor het onderhoud van software en toestellen hebben toegang tot patiëntengegevens opgeslagen in de data base. Zij zijn gebonden tot geheimhouding krachtens contractueel overeengekomen bepalingen. De dienst werkt conform de GDPR richtlijn.

5.2 Doorgeven van resultaten

Zoals bij wet werd bepaald kan het laboratorium aan de patiënt niet rechtstreeks het resultaat doorgeven van een uitgevoerd onderzoek. Resultaten mogen enkel doorgegeven worden aan uw behandelende arts(en). Het laboratorium zal wel alles in het werk stellen om de resultaten van het onderzoek zo snel als mogelijk aan uw behandelende arts te bezorgen, zodat u de resultaten zo snel mogelijk bij uw arts kan opvragen. Resultaten kunnen wel onder een gesloten enveloppe, gericht aan uw behandelende arts, worden meegegeven, indien dat de informatie doorstroming kan versnellen.

Elke patiënt heeft in het kader van de wet op de patiëntenrechten toegang tot gegevens uit zijn/haar medisch dossier. Een aanvraag dient gericht te worden aan de ombudsdienst van het ziekenhuis.

6 Veelgestelde vragen

6.1 Zijn jullie geconventioneerde artsen?

Ja, wij zijn beide geconventioneerde artsen en volgen bijgevolg de RIZIV tarieven. Pathologische anatomie is een specialisme dat veelal de conventie volgt. Door sommige laboratoria wordt er partieel gedeconventioneerd voor de baarmoederhalsuitstrijkjes omdat een dure techniek wordt toegepast voor het standaard tarief. In het AZ Sint-Lucas wordt dit niet toegepast.

6.2 Ik las in De Standaard: DNA BIJGEHOUDEN VAN NEGEN MILJOEN PATIËNTEN

Laboratoria voor pathologische anatomie zijn wettelijk verplicht het medisch dossier 30 jaar bij te houden. De “blokjes met weefsel” behoren hiertoe. Deze blokjes bevatten ook DNA. In hoofdzaak worden deze blokjes weefsel nog gebruikt in het kader van de behandeling van de patiënt. Als nieuw onderzoek mogelijk is voor nieuwe medicatie dan kan dit toegepast worden op de blokjes met bv. de oorspronkelijke tumor van de patiënt. Het kan voorkomen dat het materiaal van een bepaalde tumor opgevraagd wordt voor wetenschappelijk onderzoek bv vanuit de universiteiten. Verder kan het weefsel heel nuttig zijn voor de interne kwaliteitscontroles van door ons uitgevoerd onderzoek. Dit gebeurt dan op geanonimiseerd materiaal en heeft geen impact op de zorg van de patiënt die van wie het controleweefsel afkomstig is.

6.3 Ik ontving een factuur van een andere laboratorium dan het AZ Sint-Lucas

Zoals hoger vermeld kunnen delen van een diagnostisch onderzoek worden uitbesteed aan een laboratorium dat hiervoor een erkenning heeft. De facturatie van die onderzoeken gebeuren door het betreffende laboratorium aan de patiënt en/of de mutualiteit.

Deze onderzoeken kunnen relatief duur uitvallen, maar de prijs vervalt in het niets in vergelijking met de kostprijs van bepaalde behandelingen. Ook voor deze onderzoeken geldt terugbetaling door het RIZIV aangezien ze meer specifieke aanvullende therapie toelaten en nutteloze therapieën vermijden.

Het resultaat van uitbestede onderzoeken, wordt door ons in een aanvullend protocol overgenomen, dat aan uw behandelende arts wordt overgemaakt.

algemeen ziekenhuis **sint-lucas** vzw
sint-lucaslaan 29, 8310 brugge > T 050 36 91 11
ondernemingsnummer 408.116.216
RPR Gent, Afdeling Brugge
info@stlucas.be > www.stlucas.be

